

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI • 2027

EĞİTİM KURUMLARINA YÖNETİCİ SEÇME SINAVI

EKYS

**MÜDÜR VE
MÜDÜR YARDIMCILIĞI**

KONU ANLATIMLI

Soruların çözümlerine,
kitabın baskı tarihinden
sonraki güncellemelere ve
konulardaki ek formlara erişebilmek
için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EĞİTİM KURUMLARINA YÖNETİCİ SEÇME SINAVI (EKYS) MÜDÜR VE MÜDÜR YARDIMCILIĞI KONU ANLATIMLI

ISBN 978-625-8897-20-3

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

21. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız;

EKYS Konu Anlatımlı yayınıımız, 30 Ocak 2026 tarihinde yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır. Yeni yayımlanan sınav ilanı ile birlikte yeni konu eklenmesi durumunda, ilgili konular dış kapakta yer alan QR kod linkinin güncelleme kısmına eklenecektir. Yayınıımızda yer alan bazı soruların çözümlerine, baskı tarihinden sonraki güncellemelerine ve konulardaki ek formlara erişebilmek için dış kapakta yer alan QR kodu okutunuz. Yayınıımızdaki konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü ve cevaplı testler ile pratiğe ilişkin çok sayıda örneğe yer verilmiştir. Anlatılan konuların zihinde somutlaşması için konuların arasına yazar notları, şemalar ve tablolar da eklenmiştir. Bazı bölümlerde daha önceki sınavlarda sorulmuş olan soru ve çözümler, ilgili konuların arasına yerleştirilmiştir. Okuyucuların toplam iş yükü gözetilerek, öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan, güncel ve çalışmalarını pekiştirecek yöntemleri sunmak amacıyla özenle hazırlanan bu yayınıımızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz. Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538-5949240 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

PEGEM Akademi

Bilindiği üzere, 4/07/2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 477 Sayılı Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de (KHK), Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi’ne yönelik “Bakanlar Kurulu, Başbakan vb.” ibarelerine yönelik düzenlemeler yer aldı. Söz konusu düzenlemeyle;
“Yürütme maddeleri MADDE 72 – (1) Yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmünde kararnameler ile 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerin yürütme maddelerinde Bakanlar Kurulu ve bakanlara yapılmış olan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Genel Kültür

Tarih	1
Coğrafya	77
Temel Yurttaşlık Bilgisi	179
Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular	192

2. BÖLÜM

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	294
--	-----

3. BÖLÜM

Eğitim Bilimleri

Eğitim Yönetimi ve Denetiminin Kuramsal Temelleri ve Süreçleri	392
Eğitim Yöneticilerinin Yeterlik Alanları	417
Eğitimde İnsan Kaynakları Yönetimi	432
Eğitim ve Öğretim Uygulamaları	442
Okul Güvenliği, Sağlığı ve Kriz Yönetimi	458
Okullarda Rehberlik ve Özel Eğitim Hizmetleri	470
Eğitimde Program Geliştirme	487
Okul Yönetiminde Ölçme ve Değerlendirme	505

4. BÖLÜM

Mevzuat

1982 Anayasası	568
Temel Hak ve Hürriyetlerle İlgili Genel Hükümler	575
Yasama	585
Yürütme	598
Yargı	606
222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu	616
657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	628
1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu	672
3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun	687
4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun	691
4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu	701
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	722
5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu	751
1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin On Birinci Bölümünde Yer Alan Hükümler	765

5. BÖLÜM

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli	777
-------------------------------------	-----

TARİH

OSMANLI DEVLETİ VE ÖNCESİNDE TÜRK DEVLETLERİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK TÜRK EĞİTİM TARİHİ İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

Devlet Yönetimi

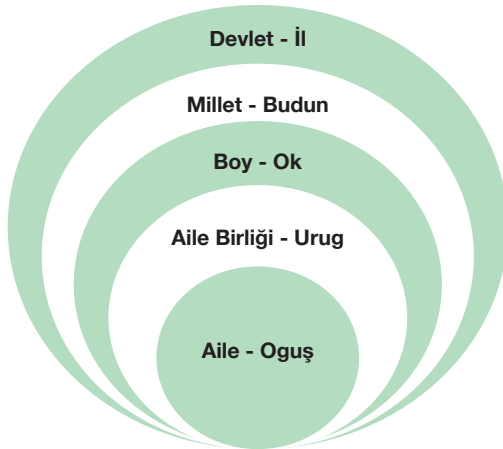
Göçebe hayat devletin "**boy**lar federasyonu" biçiminde örgütlenmesini zorunlu hâle getirmiştir. Göçebe yaşam süren boyları idare etmek zordur. Bu sebeple boylar iç işlerinde serbest dış işlerinde devlete bağlı hâle getirilmiştir. Göçebe yaşam Türklerde teşkilatçı kültürün de gelişmesini sağlamıştır.

Türk devletlerinin dayandığı dört temel esas;

- **Uluş** (ülke),
- **Oksızlık** (bağımsızlık),
- **Kün** (halk),
- **Töre** (kanun)

şeklinde dir.

Türklerde devlet, "il" (el) olarak tanımlanmıştır. Devlet: **Budun** (millet), **boy** (bod-ok), **urug** (sülale) ve **oguşlar-dan** (aile) oluşur. "**Budun**" devletin **kurucusu** ve temel unsurudur. En küçük siyasi birim ise "**boy**"dur.

Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılan yönetim yetkisine "**kut**" denilir. "Kut", dünyayı yönetme gücünü ifade eder. Hunlarda **Tu-ku**, Kök Türklerde **Aşina** ve Uygurlarda **Yağlakâr** aileleri "Kut"a sahiptir. Gök Tanrı kut ile beraber hükümdara "ülüş" de (iktisadi güç) vermiştir. "Kut"un **babadan oğla** kan bağıyla geçtiğine inanılmış-

tir. Kut inancına bağlı olarak ortaya çıkan gelişmeler şunlardır:

- **Saltanat** ve **hanedan** anlayışının ortaya çıkması
- **Hanedan** ailesinin **saygınlığının** yüksek olması
- Hükümdarın her **erkek** çocuğunun **hükümdar** olma hakkının olması
- **Veraset** hayatında **belirsizlik** yaşanması
- Devletin **hanedan** ailesinin **ortak malı** olarak kabul edilmesi
- **Taht kavgalarının** yaşanması
- **Devletin** kısa sürede **parçalanması**
- İkili teşkilatın uygulanması
- **Cihanşümül** (dünya hâkimiyeti) idealin görülmesi
- **Fetih** politikalarının izlenmesi

Türkler, "**ikili teşkilat**" ile ülkeyi doğu ve batı şeklinde ikiye ayırmıştır. Doğuyu; **Hükümdar**, batıyı ise hükümdarın kardeşi "**yabgu**" unvanıyla idare etmiştir. "**ikili teşkilat**" ve "**boy**lar federasyonu"na dayalı yapılanma yönetiminde **merkeziyetçi** yapının **olmadığını** gösterir. **İkili teşkilat**, **taht kavgasını** önlemeyi ve yönetimi kolaylaştırmayı da amaçlar.

A P E G E M

İslamiyet öncesinde **hükümdarlık sembolü** olarak kabul edilen bazı **uygulamalar** şunlardır:

• Örgin (taht)	• Kılıç
• Nevbet (davul)	• Kemer (kur)
• Otağ (çadır)	• Kamçı (berge)
• Tuğ (sancak)	• Kotuz (sorguç)
• Yarlığ (ferman)	• Yay

Otağ; kurviçuvaç, Taht; orunluk, Davul; köbürge olarak da adlandırılır.

Hükümdarların kullandığı **unvanlar** ise şu şekildedir:

• Han	• Erkin
• Hakan	• Kül Erkin
• Kağan	• Ay tengri
• İdikut	• Yabgu
• İlteber	• Tanhu
• Aytengri	• Şanyü

Devletin başında bulunan hükümdarın bazı görevleri şunlardır:

- Devleti idare etmek
- Orduyu komuta etmek
- Töre yi uygulamak
- Halkın refahını sağlamak

- **Uluslararası Kültür Sanat:** Dia al-Azzawi
- **Çocuk Edebiyatı:** Ayşe Sevim
- **Müzik:** Bayram Bilge Tokel
- **Saygı Ödülü:** Hasan Aycın

Müfredatın Değişen Kavramları - 2026

Millî Eğitim Bakanlığının hayata geçirdiği “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” kapsamında eğitim sisteminde köklü değişikliklere gidildi; milli bilinç, güncel bilim ve dijital dönüşüm odaklı yeni bir terminolojiye geçildi. Bu doğrultuda, yeni müfredatta gelenekselleşmiş “öğrenme hedefi” ve “kazanım” ifadelerinin yerini artık “**öğrenme çıktısı**” kavramı aldı. Değişen kelimeler aşağıda tablo şeklinde verildi.

Eski Kavram	Yeni Kavram
Orta Asya	Türkistan
Haçlı Seferleri	Haçlı Saldırıları
Coğrafi Keşifler	Sömürgeciliğin Başlangıcı
Doğu Roma	Bizans
Ermeni Meselesi	Asılsız Ermeni İddiaları
Pontus Meselesi	Asılsız Pontus İddiaları
Tehcir Kanunu	Sevk ve İskân Kanunu
Ege Denizi	Adalar Denizi
Türkiye'nin Deniz Yetki Alanı	Mavi Vatan
Türkiye'nin Hava Sahası	Gök Vatan
Ormanlarımız	Yeşil Vatan
Doğubeyazıt	Doğubayazıt

GÜNCEL OLAYLAR (Ekonomi, Aktüel, Spor, Kültür ve Sanat)

YENİ KABİNE LİSTESİ 2026

Cumhurbaşkanı Yardımcısı: Cevdet Yılmaz

Adalet Bakanı: Akın Gürlek

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı: Mahinur Özdemir

Göktaş

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı: Vedat Işıkhân

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı: Murat

Kurum

Dışişleri Bakanı: Hakan Fidan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı: Alparslan Bayraktar

Gençlik ve Spor Bakanı: Osman Aşkın Bak

Hazine ve Maliye Bakanı: Mehmet Şimşek

İçişleri Bakanı: Mustafa Çiftçi

Kültür ve Turizm Bakanı: Mehmet Nuri Ersoy

Millî Eğitim Bakanı: Yusuf Tekin

Millî Savunma Bakanı: Yaşar Güler

Sağlık Bakanı: Kemal Memişoğlu

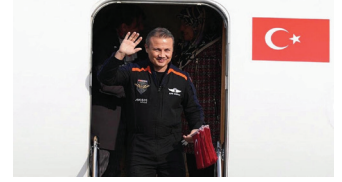
Sanayi ve Teknoloji Bakanı: Mehmet Fatih Kacır

Tarım ve Orman Bakanı: İbrahim Yumaklı

Ticaret Bakanı: Ömer Bolat

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı: Abdulkadir Uraloğlu

Türkiye'nin ilk uzay yolcusu **Alper Gezeravcı**'nin da içinde yer aldığı SpaceX Falcon 9 Roketi, Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nden Uluslararası Uzay İstasyonu'na (ISS) 19 Ocak'ta Türkiye saatiyle 00.49'da fırlatıldı. Alper Gezeravcı'nın ilk sözü Türkiye Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün sözü; “**İstikbal göklerde**” şeklinde oldu.

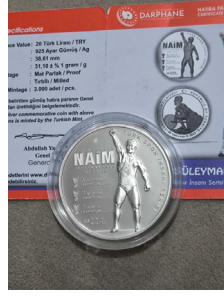

Türkiye, **6 Şubat 2023** tarihinde **Kahramanmaraş** merkezli 11 ili etkileyen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerin acısıyla sarsıldı. Deprem

nedeniyle Türkiye, uluslararası yardımı da içeren 4. seviye alarm verdi ve ülke genelinde 7 gün süreyle milli yas ilan edildi. Türkiye'de, 6 Şubat'ta Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinde saat 04.17'de 7,7 büyüklüğünde, Elbistan ilçesinde saat 13.24'te 7,6 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Yüzyılın Felaketi olarak adlandırılan deprem Kahramanmaraş'ın yanı sıra Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Adana, Malatya ve Elazığ'da da deprem meydana geldi. 1939 Erzincan depreminden bu yana Türkiye'de meydana gelen aynı büyüklükteki en büyük depremdir ve 1668 Kuzey Anadolu depremi için yapılan daha büyük tahminlerden sonra ülkedeki ikinci en büyük depremdir.

Darphane tarafından yayımlanan 2026 Yılı Hatıra Para Basım Programı'nda önceki yıllarda basılan serilerin (*Osmanlı Padişahları Serisi, Türk Devletleri Serisi, Anadolu'yu Aydınlatanlar Serisi, Cumhuriyet Dönemi Türk Siyasetçileri, İslam Alimleri Serisi, Türk Spor İnsanları Serisi, Camiler Serisi, Geleneksel Türk Tiyatrosu Serisi, Dünya Bilim İnsanları Serisi, Dünyanın Yedi Harikası Serisi, Savunma Sanayi Serisi*) devamları haricinde bu sene basılacak olan hatıra paralar açıklandı. Bu paraların arasında **İstiklal Savaşı Kahramanları (Şahin Bey), 2026 Ankara NATO Zirvesi, 2026 Teda-vül Para Seti, Süper Lig Şampiyonluk Hatıra Parası, Türk Coğrafyası Değerleri (15 Aralık Dünya Türk Dili Ailesi Günü)** paraları yer alıyor.

2024 yılı sonunda açıklanan, dünyadaki en ilham veren ve etkili kadınların yer aldığı BBC 100 Kadın listesinde, Türkiye'den çevre aktivisti ve Muğla İkizköy Muhtarı **Nejla Işık** yer aldı. Nejla Işık, Akbe-len Ormanı'ndaki çevre mücadelesi ve yerel topluluk hakları konusundaki çalışmalarıyla uluslararası alanda dikkat çekti.

Claudia Sheinbaum, 2024 yılın-da Meksika tarihinin ilk kadın ve ilk Yahudi kökenli devlet başkanı olarak seçildi ve 1 Ekim 2024'te göreve başladı. Önceki bilimsel çalışmaları kapsamında, 2007'de Nobel Barış Ödülü'nü kazanan ekibin bir üyesiydi. 2025-2026 döneminde Sheinbaum, komşu ülke ABD ile su paylaşımı ve ticaret gibi konularda diplomatik müzakerelere katıldı, iki ülke ilişkilerinde iş birliği ve diyalog çağrılarına vurgu yaptı. Ayrıca Meksika, 2026 FIFA Dünya Kupası'nı Kanada ve ABD ile birlikte düzenleyecek ev sahibi ülkelerden biri olarak geniş kapsamlı hazırlıklar sürdürmektedir.

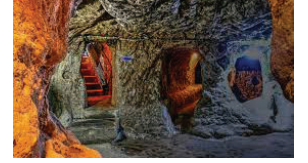
7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 146. maddesi ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 12. maddesi uyarınca 21/3/2024 tarihinde yapılan Anayasa Mahkemesi Başkan Seçimi'nde Anayasa Mahkemesi Başkanlığına **Kadir Özkaya** seçildi. Özkaya göreve 20 Nisan 2024 tarihinde başladı.

Merkez Bankası Başkanı **Hafize Gaye Erkan**'ın yerine **Fatih Karahan** atandı. (3 Şubat 2024)

Eski adıyla **Elengubu**, Nevşehir-Niğde kara yolu üzerinde ve Nevşehir'e 30 km uzaklıkta bulunan **Derinkuyu** ilçesinde, kayalar-

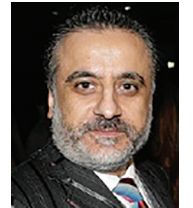

ra oyulmuş yer altı şehridir. 85 metre derinliğe gömülü ve 18 kat tünel ile bunların açıldığı odalardan oluşan bu yapı dünyanın en büyük yer altı şehridir.

Türk televizyon ve sinema dünyasının duayen ismi, yönetmen ve yapımcı **Osman Sınay**, uzun süredir mücadele ettiği kanser hastalığı nedeniyle 20 Mart 2025 tarihinde 66 yaşında hayatını kaybetti. "Deli Yürek, Ekmek Teknesi ve Kurtlar Vadisi" gibi yapımlarla tanınırdı.

Ünlü yapımcı, doktor ve sunucu **Erol Köse**, 23 Mart 2026 tarihinde İstanbul Sarıyer'deki evinin 16. katından düşerek 61 yaşında hayatını kaybetti. Erol Köse Prodüksiyon'u kurarak müzik endüstrisinde star inşa eden, ayrıca Komedi Dans Üçlüsü ve medya çalışmalarıyla tanınırdı.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu; kadın çiftçilerin rolüne, gönüllülüğün sürdürülebilir kalkınma hedefine katkısına ve otlaklar ile pastoral toplulukların çevresel ve ekonomik önemine küresel ölçekte farkındalık yaratmak için 2026 yılını "**Uluslararası Kadın Çiftçiler Yılı, Uluslararası Gönüllüler ve Sürdürülebilir Kalkınma Yılı, Uluslararası Otlaklar ve Pastoralistler Yılı**" ilan etti.

Fakat etabli kelimesinin iki tarafça yanlış yorumlanması sebebiyle sorun hâline gelmiş ve bu sorun Uluslararası Daimî Adalet Divanına götürülmüştür. Bu kurumun kararı ilişkileri daha da gerginleştirmiştir. Yunanistan, Batı Trakya Türklerinin mallarına el koyunca, Türkiye de İstanbul Rumları'nın mallarına el koymuştur.

Etabli meselesi Atatürk ve Venizelos'un şahsi gayretleri ile çözülmüştür. 10 Haziran 1930'da imzalanan antlaşma ile hangi tarihte gelmiş olursa olsun İstanbul Rumları, etabli (yerleşik) kabul edilmiştir.

1930'da Yunan Başbakanı Venizelos, Türkiye'yi; 1931'de İsmet İnönü, Yunanistan'ı ziyaret etmiştir. Bu meselenin çözümü 1934'te Balkan Antantı'nın kurulmasına katkıda bulunmuştur.

NOT

- Mübadele sorununun çözümü ile dostluk sürecinde ilerleyen Türk-Yunan ilişkileri 1954 Kıbrıs sorunu ile bozulmuştur.
- Yunan Başbakanı Venizelos Yakın-doğu'da barışın sağlanmasına olan katkılarından dolayı Mustafa Kemal'i **Nobel Barış Ödülü'ne** aday göstermiştir.

Dış Borçlar Sorunu (1928 - 1933)

Bu konuda en çok borç alınan Fransa ile sorun yaşanmıştır. Türkiye, Lozan'da belirlenen Osmanlı borçlarının bir kısmını kabul etmiş, borçların ödenmesi, miktar ve ödeme şekli konusunda yapılan ikili görüşmeler 13 Haziran 1926'da bir antlaşma ile sonuçlanmıştır.

1929 Dünya Ekonomik Bunalımı, tüm dünya gibi Türkiye'yi de etkilemiş, Türkiye dış borçlarını ödemekte sorun yaşamıştır.

Hoover Moratoryumu borçların ödenmesinde etkili olmuştur. Borçların taksitlendirilmesi konusunda 1933'te Paris'te yeni bir antlaşma yapılmıştır. Türkiye bu borçlarını 1954 yılına kadar ödemiştir.

NOT

Demokrat Parti Dönemi'nde (1954) Osmanlı borçları bitirilmiştir.

Milletler Cemiyetine Üyelik (1932)

Milletler Cemiyeti, Wilson Prensipleri gereğince 1919'da kurulmuştur. Türkiye, İtilaf Devletlerinin egemen olduğu Milletler Cemiyetine girmek konusunda soğuk davranmıştır. Türkiye'nin demokratik gelişmesi ve sorunlarını uluslararası hukuka göre çözme girişimleri Avrupa'nın önemli devletlerinin dikkatini çekmiştir.

Türkiye; İspanya temsilcisinin önerisi ve Yunanistan temsilcisinin desteği ile cemiyete davet edilmiş, 18 Temmuz 1932'de Genel Kurul'da yapılan oylama ile üye olmuştur.

Türkiye'nin cemiyete girmesi ve Batı ile ilişkilerini geliştirilmesi Sovyet Rusya tarafından endişe ile karşılanmıştır. Fakat onlar da Almanya tehlikesi ortaya çıkınca 1934'te üye olmuştur.

- Türkiye Milletler Cemiyeti'ne üye olmakla ILO'ya (Uluslararası Çalışma Örgütü) da üye olmuştur.
- **Türkiye Cumhuriyeti'nin cemiyetteki ilk temsilcisi Cemal Hüsnü Taray'dır.**

NOT

- Milletler Cemiyetinin davet çağrısını yanıtlayan dönemin Dışişleri bakanı **Tevfik Rüştü Aras'tır.**
- Türkiye Cumhuriyeti'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması, Hatay Sorunu ile Boğazlar Sorunu'nun çözümünü kolaylaştırmıştır.

Balkan Antantı (1934)

Almanya ve İtalya'nın yayılmacı siyasetleri Balkan-lar'da bulunan bazı devletler gibi Türkiye'yi de endişelendirmiştir.

A

P E G E M

A K A D E M İ

Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya devletleri Belgrad'ta 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı'nı kurmuştur. Balkan Antantı Atina'da imzalanmıştır. Antant'a göre dört devletten biri saldırıya uğrarsa diğerleri savaşa girip yardım edecektir.

Bu birliğe yayılmacı amaçları olan Bulgaristan ve İtalya tehlikesinden çok korkan Arnavutluk katılmamıştır.

NOT

Balkan Antantı ile Batı sınırı güvence altına alınmıştır fakat II. Dünya Savaşı çıkınca bu pakt dağılmıştır.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi (1936)

İtalya'nın Habeşistan'ı işgali, Almanya'nın Ren Bölgesi'ne asker çıkarması ve Avusturya'nın zorunlu askerliği yeniden başlatması gibi olaylar Türkiye'nin Boğazlar'la ilgili Lozan'da alınan kararın yeniden görüşülmesi isteğine neden olmuştur.

Türkiye sorunu Milletler Cemiyeti'ne taşımıştır. Türkiye'yi haklı bulan devletler İsviçre'nin Montrö kentinde bir araya gelmişler ve Boğazların yeni durumunun ne olacağını belirlemişlerdir.

Yapılan sözleşmeye göre, Boğazlardaki uluslararası komisyon kaldırılmış ve Boğazların hakimiyeti Türkiye'ye verilmiştir.

Türkiye, İngiltere, Fransa, SSCB, Japonya, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya Konferansa katılmıştır.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne göre;

- ✓ Boğazlar komisyonu kalkacak Boğazlardaki tüm egemenlik hakları Türkiye'ye verilecek,

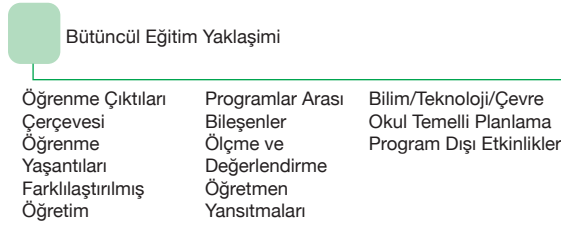
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli İle Geliştirilen 2024 Eğitim Programlarının Genel Özellikleri

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; öğretim programlarının temel yaklaşımı, öğrenci profili, Erdem-Değer-Eylem Çerçevesi, beceriler çerçevesi bileşenlerinden oluşan bütüncül bir model olarak tanımlanmaktadır.

Bütüncül Eğitim Yaklaşımı

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli medeniyetimizin üzerine inşa edildiği temel kavramlar olan akliselim, kalbiselim ve zevkiselim nesiller yetiştirmek için madde-mana, akıl-duygu, nefis-vicdan, insan-toplum ve zaman-mekân dengesini gözetir.

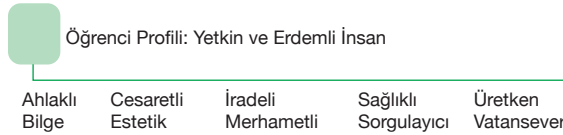
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre öğrenme sürecinde bilgi ve beceri, birbirinden beslenen etkileşimli bir yapı içindedir.

“Köklerden Geleceğe”

Eğitim birçok bileşeni olan bir bütündür. Bir ayağı geçmişte duran eğitimin diğer ayağı insanlığın geleceğine ufuklar açan bir kapıdır. Millî ve manevi değerler manzumesi ile maddi gelişmenin zirvesini hedefleyen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; öğretim programlarının temel yaklaşımı, öğrenci profili, Erdem Değer-Eylem Çerçevesi, beceriler çerçevesi bileşenlerinden oluşan bütüncül bir modeldir.

Öğrenci Profili: Yetkin ve Erdemli İnsan

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi, yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdem, birbirini tamamlayan iki önemli değerdir.

Yetkinlik nedir?

Yetkinlik belli bir alanda gerekli olan bilgi ve becerilere sahip olmayı ifade ederken erdem, ruhsal olgunluğu başka bir ifadeyle ahlaken övülen meziyetleri kapsar.

Modelin Öğrenci Profilinde Bütünlük

Modelde insanı ruh ve bedenden oluşan bir varlık olarak göz önüne alan bütüncül bir eğitim anlayışı benimsemektedir. İnsana bakışta “ontolojik bütünlük”, bilgiye bakışta “epistemolojik bütünlük” eğitim sürecine bakışta “zamansal bütünlük”, değerlere bakışta ise “aksiyolojik olgunluk” kavramları; Türkiye Yüzyılı Modeli'nin öğrenci profiline temel oluşturmaktadır.

Model, öğrenci profili oluşturma gereksesi şöyle açıklanmıştır: “Bir öğrenci profili oluştururken ontolojik, epistemolojik, zamansal bütünlük ve aksiyolojik olgunluğu göz önünde bulundurmak; onların nasıl geliştiklerini ve topluma hangi yönlerden katkıda bulunduklarını da anlamamıza yardımcı olur.”

Ontolojik Bütünlük: Ruh ve Beden Bütünlüğü	Öğrencinin bireysel gelişimini ruh ve beden boyutlarını içeren bütüncül bir bakış açısına dayanır. Bu model, öğrencilerin zihin gelişimlerinin yanı sıra beden ve duygu yönünden de gelişmelerini amaçlamaktadır.
Epistemolojik Bütünlük: Bilgi ve Bilgelik	Çok yönlü düşünme becerisinin geliştirilmesini amaçlayan epistemolojik bütünlük; öğrencinin nasıl düşündüğü, bilgiye nasıl eriştiği ve bilgiyi nasıl öğrendiği, bilgiyi problem çözmeden, ahlaki ve sorumlu karar vermede nasıl kullandığı gibi hususlarla ilgilidir.
Zamansal Bütünlük: Geçmişten Geleceğe Eğitim	Eğitimin geçmişten geleceğe uzanan bir süreç olarak ele alınması gerektiğini vurgulayan zamansal bütünlük, öğrencinin bireysel geçmişi ile sınırlı olmayan bir kavramdır. Toplumun bir ferdi olarak öğrenci, içinde büyüdüğü toplumla ortak bir geçmişe sahiptir. Yaşam boyu öğrenme, tarihsel ve ortak bilinç

Üst Düzey Düşünme Becerileri	Süreç Bileşenleri
Karar Verme Becerisi	Bir ihtiyaç durumunda karar durumuna ilişkin amacı belirleme, bilgi arama/toplama, olası alternatif önermeler/seçenekler oluşturma, oluşturduğu önermeler/ seçenekler üzerinde mantıksal denetleme yapma, ulaşılan yapıya dayalı seçim yapma ve kararın sonuçları üzerinde yansıtma yapma becerisine karşılık gelir.
Problem Çözme	Karşılaşılan sorunla baş edebilmek için duruma ilişkin yapılandırma, özetleme, gözleme dayalı/mevcut bilgiye/veriye dayalı tahmin etme, akıl yürütme, yansıtma/ değerlendirmede bulunmayı kapsayan bilişsel işlemleri yürütebilmeyi ifade eder. Problemi yapılandırmak, problemi özetlemek, problemin çözümü için gözleme, mevcut bilgilere ya da veriye dayalı tahminlerde bulunmak, çözüme yönelik öneriler üzerinden akıl yürütmek ve çözüme ilişkin yansıtma ve değerlendirmelerde bulunmak süreç becerilerinden oluşur.
Eleştirel Düşünme Becerisi	Karşılaşılan bilgilere ilişkin sorgulama, akıl yürütme ve yansıtma becerisini ifade eder. Sorgulamak, sorgulamaya dayalı akıl yürütmek ve akıl yürütme ile ulaştığı sonuçları yansıtmak süreç bileşenlerinden oluşur.

Fiziksel Beceriler

Fiziksel beceriler; kol, bacak, gövde ve kas gruplarının doğru ve tutarlı hareketlerini ifade etmektedir. Bir fiziksel beceri; zihinsel, sosyal, duygusal ve eğilim boyutlarını da içeren bütüncül bir akış içerisinde gerçekleşir. Programlarda fiziksel beceriler bağlantısal ve bütüncül bir anlayışla tanımlanmış; kavramsal beceriler sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler ve eğilimlerle etkileşim içinde ele alınmıştır.

Fiziksel beceriler esasen hem zihinsel hem kol, bacak, gövde ve kas gruplarının doğru ve tutarlı hareketlerini gerektiren görevlerdir.

Örnek

Matematiksel araç ve teknoloji ile çalışma becerisi, harita becerisi, deney yapma becerisi, konuşma becerisi, yazma becerisi gibi beceriler bir öğrenme çıktısına temel oluşturduğunda eklem-kas gruplarının doğru ve tutarlı hareketlerini kullanmayı gerektirdiği gibi zihinsel süreçleri de kullanmayı gerektirmektedir.

Eğilimler

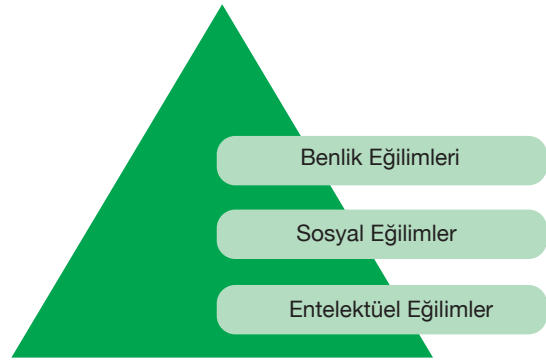
Eğilim; kişinin sahip olduğu becerileri gerekli durumlarda niyet, duyarlılık, isteklilik ve değerlendirme öğeleri doğrultusunda nasıl kullandığı ile ilgili zihinsel örüntüleridir. Becerilerin eyleme dönüştürülmesinde ihtiyaç duyulan yakınlık olarak da tanımlanabilir.

A P E G E M A K A D E M İ

Eğilimler; kişinin sahip olduğu bilgi, beceri, motivasyon, strateji, hedef, öğrenme yaklaşımları gibi pek çok öğretimsel unsuru içinde barındırmaktadır. İnsanların sahip olduğu eğilimler, becerilerin eyleme dönüştürülme biçimini doğru- dan etkiler ve kişinin bir görevi başarıyla tamamlamasına katkı sağlar.

Eğilimler, öğretim programlarında temel bir bileşen olarak yer almaktadır. Bu kapsamda eğilimler; öğrencilerin kavramsal becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerilerini, okuryazarlık becerilerini, alana özgü becerileri etkili ve verimli bir biçimde kullanmalarını sağlamaktadır

Programda eğilimler; benlik eğilimleri, sosyal eğilimler ve entelektüel eğilimler olmak üzere üçe ayrılmaktadır (Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Ortak Metin Kitapçığı, s.20).

Eğilimler programda şöyle açıklanmıştır (Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Ortak Metin Kitapçığı, s.20).